UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Incipiens ab Anno Domini D.XC. perueniens vsque ad DCC.XIV. nempe à Gregorio Magno Romano Pontifice, vsque ad Gregorium secundum

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annvs 606. Bonifacii Pap. III. Annus 1. Phocæ Imp. Annus 4.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15007

Visual Library

Gradenſi caſtro Rauennam compulſione diſtrictiſſima ducebantur Græcorum. Exarchi potentia ſcilicet à Græco Imperatore in Italiam miſſi, cuius Imperio ad Candidianum ordinandum (vt dictum eſt) vocati fuerant Iſtriæ Epiſcopi. Sed pergit: *Necnon etiam ibi loquendi licentia negabatur, atque Candidianus inutilis, qui ob ſui ſceleris immanitatem præfatæ ſanctæ recordationis à Domino Seuero deceſſore noſtro ſub anathematis interpoſitione obligatus eſt, ne ad potiorem gradum vnquam accederet: quem à ſe eiuſque corde fauentibus in prædicto Gradenſi caſtro adulterinum matri Eccleſiæ improbè ingerens, ordinatur Epiſcopus. Et Petrus Prouidentius, ſeu Agnellus Epiſcopi Iſtriæ, qui adhuc fidem ſanctam tenebant, & Candidiano necdum conſentiebant, de Eccleſiis ſuis à militibus tracti, & cum graui iniuria & contumeliis ad eum venire compulſi ſunt. Si enim eis rectè conſentientes eſſent, voluntariè illi conſentire debuerant, non autem per vim.* Et poſt pauca: *Sic laborate, & agite, quatenus & fides Catholica veſtris augeatur temporibus, & in Gradenſi caſtro, poſtquam infelix Candidianus de hoc ſeculo ad æterna ſupplicia tranſmigrarit, altera iniqua ordinatio ibi minimè celebretur, nec populus iſte amplius tribuletur. Et verè ſi hoc, Domino auxiliante, egeritis, quod primum eſt, Chriſtus Dominus poteſtati veſtræ erit bonorum operum retributor: & quia Gradus mari & fluctibus cingitur, & Iſtria, quæ prius Aquileiæ ſuæ metropoli ſubiecta fuerat, Smaragdo Exarcho exiſtente: tum à Longobardis capi non potuerat, ſed ad iura Græcorum tranſiit, quo factum eſt, quod Rex nullum ei potuit præſtare auxilium: ac per hoc, ipſo annitente Exarcho, Iſtriæ Epiſcopi de Eccleſiis ſuis à militibus Græcorum tracti ſunt, & hunc Candidianum ordinare compulſi.* hucuſque ex Ioannis Patriarchæ Aquileienſis epiſtola ad Agilulphum Regem Longobardorum, quem Patronum interpellat aduerſus Catholicos pro ſchiſmaticis.

VII. Sanè quidem propenſiores fuiſſe Agilulphum atque eius coniugem Reginam Theodolindam erga ſchiſmaticos, cum ex epiſtolis ſancti Gregorii Papæ ſuperius eſt demonſtratum, tum etiam ex recitatæ epiſtolæ fragmento ſatis apparet. Factum eſt autem poſtea, vt Patriarcha Aquileienſis Gradenſi caſtro exutus, non amplius apud Gradum ſedem tempore turbinis bellici collocauerit, ſed ſeſe contulerit ad Forum Iulii: vnde & accidit (quod nuper diximus) vt idem & Iulienſis Patriarcha nominaretur: hactenus enim qui Aquileienſis erat Epiſcopus, idem & Gradenſis dicebatur, vt vidimus de Seuero ex Gregorio: etenim extant Acta Synodalia ſub Elia Aquileienſi Epiſcopo tunc Catholico, & Romanæ Eccleſiæ communicante, in quibus de his agitur, & recitatur epiſtola Pelagii Papæ ad Eliam, qua conceditur, vt Gradum loco Aquileiæ ipſe teneat, ſitque eadem metropolis, quæ & noua Aquileia ab ipſo eſt nuncupata: vnde euenit, vt idē Epiſcopus & Patriarcha aliquādo Aquileiēſis, aliquādo verò Gradenſis nominaretur. At de his modo ſatis.

VIII. *Sabiniani Papæ obitus.* Moritur autem hoc anno, octaua Indictione, vndecimo Calend. Martias Sabinianus Papa, cum ſediſſet menſes quinque, & dies vndeuiginti: ita cōſentiunt omnes veteres, atq; etiam Græci, nempe ipſum eſſe defunctum eodem, quo creatus eſt, anno. Scripti codices repentini eius obitus cauſam terribiliorē afferunt: cuius totius rei geſtæ tragœdiam Sigebertus ita ſummatim complexus eſt: *Cum Sabinianus Papa & ipſe liberalitati Gregorij prædeceſſoris ſui derogaret, Gregorius eum per viſum ter pro culpa tenacia & huius derogationis increpatum, quod non reſipiſceret, etiam quarto horribiliter increpans, & comminans, in capite percuſſit. Quo illo dolore vexatus, non multo poſt mortem obijt.* hæc Sigebertus. Cuius rei gratia accidit, vt eo defuncto (vt habet Anaſtaſius) non ex more per medium ciuitatis deferretur cum funebri pompa corpus eius ad baſilicam S. Petri, ſed eiiceretur extra vrbem per portam S. Ioannis, deferreturq; extra muros vſque ad pontem Miluium, inde verò inferretur in ipſam S. Petri Eccleſiam, vbi eſt ſepulturæ mandatum: exaſperatum enim admodum fuiſſe aduerſus eum populum Romanū, eo quod triticū Eccleſiæ non erogaſſet (vt S. Gregorius conſueuerat) in pauperes, ſed venum expoſuiſſet triginta ſolidis, modium vnum. Dero præterea hæc idem Anaſtaſius: *Hic in Eccleſia beati Petri luminaria dedit.* Et paulò inferius: *Hic Eccleſiam clero impleuit. Hic fecit Epiſcopos per diuerſa loca numero viginti ſex. Et ceſſauit Epiſcopatus eius menſes vndecim, dies viginti ſex.* Hæc de vacatione Sedis cum Anaſtaſius ſcribat, neſcio quomodo vnum dumtaxat diem tribuat aliquis ex recentioribus: nos quem antiquiorem & fideliorem Anaſtaſio ſequamur, habemus neminem. Præterea repugnat ratio, cum non ſedere ſoleret electus Pontifex, nec conſecrari, niſi (vt ferebat iniquitas temporis) Imperatoratum id habuiſſet: quare diuturniores eſſe conſueuerunt ſedis Romanæ vacationes.

IX. Porrò eadem dira vrgente fame, in deteſtationem immiſericordis auaritiæ magnum Sigebertus narrat accidiſſe miraculum, quod verbis iſtis deſcribit ſub Pontificatu eiuſdem Sabiniani a: *Hoc tempore,* inquit, *pauper quidam cum à nautis eleemoſynam peteret: nec acciperet, dicente nauclero: Deſiſte eleemoſynam petere à nobis, qui nihil præter lapides habemus: cum ſubiecisſet pauper: Omnia ergo vertantur in lapides: quicquid manducabile in naui erat, in lapides conuerſum eſt, colore & forma rerum eadem permanente.* hæc ipſe. Et quidem ex diuinæ Scripturæ præſcripto, quod eſt in Eccleſiaſtico b, accidit: *Non exaſperes pauperem in inopia ſua. Cor inopis ne afflixeris, & non protrahas datum anguſtianti. Maledicentis enim tibi in amaritudine animæ exaudietur deprecatio illius: exaudiet autem eum, qui fecit illum.* vt non adeo mirum videatur id factum eſſe, quod potius mirandum ſit, ſi maledictionem pauperum non ſemper ſtatimque diuina vltio ſubſequatur. At de anni huius penuria ſatis.

X. Quod ſpectat ad res Orientales, nihil præterea hoc anno factum proditur, niſi quod ad cladem Romani Imperii Duces à Coſ. hoc miſſi ſunt: cum Phocas ad necem Narſetis, qui rebellarat *, cuncta miſcens, per fas & nefas, iteratis cum iuramētis præſtitis ad Romanos redire tandem perſuaſit: quem cum in poteſtatem accepiſſet, periurus atque fidifragus viuum comburi præcepit. Hunc tandem conſecutus eſt finem celeberrimus Dux, Perſarum & aliorum barbarorum victoriis ſi quis alius ante glorioſiſſimus: quare ex eius obitu magnus Romanis dolor acceſſit, ac timor incuſſus: Perſæ verò gaudio exultarunt, eo quod vel ipſum tantum Narſetis nomē pauendum omnibus illis eſſet. Effecerunt iſta, vt Phocas tyrannus potius, quam Imperator ab omnibus haberetur, vtpote qui non hoſtium, ſed Romanorum cæde ſtabilire ſibi conaretur Imperium, eo præſertim tempore, quo Perſæ aduerſus Romanos indies magis magiſque ſæuirent. Ipſe verò Phocas ſentiens ſe ab omnibus timeri tantum, amari autem à nemine, omnes ſuſpectos habens, amabat ipſe nullum, ac nouas ſuorum cædes pro tenuiſſimis ſuſpicionibus indies meditans, ciuium ſanguine ciuitatem infecit.

IESV CHRISTI
ANNVS 606.

BONIFACII PAP. III. Annus 1. PHOCÆ IMP. Annus 4.

I. CVM ſextus ſupra ſexcenteſimum annum ageretur, nona Indictione, vbi iam (teſte Anaſtaſio) Romana ſedes ceſſaſſet anno ferè integro, vndecim ſcilicet menſibus atque viginti ſex diebus, decimoquinto Calendas Martias Papa creatur Bonifacius ex diacono, Ioannis filius, Romanus patria, qui ſancto Gregorio miſſus fuerat Conſtantinopolim Apocriſiarius ad Phocam Imperatorem. Accidiſſe vidimus, vt qui eo functi eſſent munere, iidem in Summum Pontificem ſæpius deligerentur: ita Vigilium, Paſchalem, Gregorium, atque Sabinianum (vt dicere de reliquis omittamus) electos fuiſſe nouimus. Quod enim (vt dictum eſt) ex Orientalium Imperatorum tyrannide electioni cleri oporteret accedere conſenſum Imperatoris, eum eligere ſtudebant, quem ſcirent eidem fore gratum. Vt de Bonifacio iſto apparet contigiſſe, qui vſque ad Gregorii obitum Conſtantinopoli degens, eumdem ſibi Phocam demeruit, in eius ſe inſinuans amicitiam.

Cuius rei cauſa factum eſt, vt cum ex more litteras ad

eum

cum Phocas Imp. ſcriberet, in odium Cyriaci Conſtantinopolitani Patriarchæ profeſſus ſit ſolum Romanum Pontificem eſſe dicendum OEcumenicum, nempe vniuerſalem Epiſcopum, Conſtantinopolitanum nequaquam, id quidem ipſum Bonifacium ab eo obtinuiſſe, Anaſtaſius his verbis teſtatur: *Hic*, inquit, *obtinuit apud Phocam Principem, vt Sedes Apoſtolica beati Petri Apoſtoli caput eſſet omnium Eccleſiarum, id eſt, Romana Eccleſia: quia Eccleſia Conſtantinopolitana primam ſe omnium Eccleſiarum ſcribebat.* hæc Anaſtaſius. Habet eadem Paulus Diaconus a totidem ferme verbis, quæ ſic ſe habent: *Hic Phocas Imperator, rogante Papa Bonifacio, ſtatuit ſedem Romanæ & Apoſtolicæ Eccleſiæ caput eſſe, cum prius Conſtantinopolitana ſe primam omnium ſcriberet.* hæc Paulus. Quod enim interceſſiſſent quædam ſimultatum & odiorum fomenta inter Phocam ipſum atque Cyriacum Patriarcham, in eius odium fauiſſe videtur ipſe Imperator Romano Pontifici præter morem ſuorum prædeceſſorum. Siquidem Mauritius nullum locum dedit petitionibus & querelis ſancti Gregorii crebrius expoſtulantis, quod tum Ioannes, tum eius ſucceſſor Cyriacus nomen ſibi vſurparant Vniuerſalis, & petenti, vt ab eiuſmodi nomine ceſſaret, & eo titulo penitus abſtineret, perſeuerante illo nihilominus in ſententia. Infenſus ergo Cyriaco Phocas Imperiali edicto ſanciuit, decere eiuſmodi nomen Romanam tantum Eccleſiam, ipſique ſoli conuenire Romano Pontifici, vt diceretur Vniuerſalis, non autem Epiſcopo Conſtantinopolitano.

III. Quæ vero ſimultatis occaſio hoc anno exorta fuerit inter Phocam atque Cyriacum, tum apud Theophanem tum etiam apud Cedrenum, ex Græcorum Annalibus hoc anno expreſſum habes. A Theophane enim hæc verba pariſiunt: *Anno Imperij Phocæ quarto Scholaſticus eunuchus, vir glorioſus Palatij Conſtantinam dominam olim Auguſtam vxorem Mauritij Imperatoris cum tribus filiabus eius accipiens, ad magnam Eccleſiam confugit, conſilio Germani Patricij adeſidentis Imperium. Fit igitur ſeditio magna in vrbe. Germanus autem Demarcho Praſinorum talentum auri miſit, vt cooperarentur primores autem vulgi id admittere noluerunt. At vero tyrannus in Eccleſiam ad abſtrahendum mulieres deſtinauit. Sane Patriarcha Cyriacus tunc reſtitit tyranno, minime paſſus è templo tyrannice abduci mulieres. Verum iuramento certo eo reddito à Phoca, quòd non læderet eas, educuntur è templo, & clauduntur in monaſterio.* hæc ibi. Quod igitur expetita præda, Cyriaci opera è manibus eſſet elapſa, ex qua fomenta ſubminiſtrari videret noui creandi Imperatoris; in Cyriacum (vt dictum eſt) Phocas exacerbatus, in ipſum quod valuit tunc expleuit. Cæterum ſequenti anno necem mulierum regiarum à Phoca imperatam fuiſſe, ſuo loco dicetur. Ipſe vero Cyriacus (vt creditur) mœrore confectus, hoc eodem anno (vt Annales Græcorum habent) ex hac vita ſublatus eſt.

IV. Iſta autem cum ita ſe habuiſſe perſpexeris, hic tibi lectori ex veteri hiſtoria nouam illationem à Nouatoribus factam proponentes, riſum, puto, mouebimus, cum videris ad pictum in pariete leporem turbas confluxiſſe vndique venatorum, & latraſſe vbique canes, quaſi quæſitam diutiſſime prædam nactos. Sagaciſſimi ſiquidem Nouatores (quorum præcipuus eſt ille conatus, vt ad labefactandum Eccleſiæ Romanæ primatum comportent vndique machinas) ſimulac inuenerunt à Phoca Imper. Romanæ Eccleſiæ tributum eſſe primatum: quot putas ipſos plauſibus accepiſſe ſententiam, eamque acclamationibus celebraſſe, & declamationibus exaggeraſſe, nimirum, quod eius ſuper omnes Eccleſias prærogatiua ſit tyrannice vſurpata, à tyranno conceſſa, à Phoca ſcilicet Imperatore primitus impertita Bonifacio Tertio huius nominis Eccleſiæ Romanæ Pontifici? Verum cum exultant ſicut victores capta præda, eiſdem perinde accidiſſe videtur, ac reprobi Saulis apparitoribus atque nunciis (vt de diuina Scriptura prodatur exemplum c) cum putantes ſe Dauidem, quem quærebant iam, tenere captiuum, & vincire catenis; illo elapſo pellitum ſimulachrum loco ipſius apprehendiſſe videntes, cum rubore ſenſerunt ſe fuiſſe deluſos, vbi longe aliter, quam putarent, accidiſſe nouerunt.

V. PRIMATVS ROM. ECCL. SEMPER COGNITVS.

At quomodo potuit Phocas ſuper Conſtantinopolitanam Eccleſiam Romanæ contuliſſe primatum, quem nunquam aliquem Conſtantinopolitanum Epiſcopum profiteri deſiiſſe, quis poterit inuenire? Nonne vidimus nuper, à ſententiis Ioannis Epiſcopi Conſtantinopolitani eſſe à pluribus appellatum ad Apoſtolicam Sedem, & aduerſus latam ab eo ſententiam ſanctum Gregorium iudicaſſe, nec ipſum Ioannem ab ipſius Apoſtolicæ Sedis iudicio reſiliiſſe? Nonne & eius ſucceſſorem Cyriacum vidimus eſſe profeſſum, ſubiectum ſe eſſe Romano Pontifici, prout ſuperius dictum eſt ſuo loco? Si hæc de refractariis Conſtātinopolitanæ Eccleſię Patriarchis dici poſſunt, atque probari: de pacificis & obſequentibus quid dicendum? Si hoc iure Sedi Apoſtolicæ debitum; quid de nomine altercādum? Nonne longe ante Phocam nomen OEcumenici à Synodo Chalcedonenſi & à Patriarcha Alexandrino Romano Pontifici eſſe oblatum certum eſt, vt teſtatur ipſe Gregor. d, vt taceamus de inferioribus Epiſcopis? Quid ergo ſuo edicto contulit Romanæ Eccleſiæ Phocas? Nihil plane, niſi quod declarauit ſua ſententia, indebite vſurpari ab Epiſcopo Conſtantinopolitano OEcumenici nomen, quod Romanæ dumtaxat deberetur Eccleſiæ: cum alioqui Romanā Eccleſiam ſemper tenuiſſe primatum ſuper omnes totius orbis Eccleſias, ne ipſi quidem aduerſarii contradixerint, vt ſuperius ſuis locis latiſſime eſt demonſtratum: ſed in eo dumtaxat cum dictis Eccleſię Conſtantinopolitanę Epiſcopis controuerſia erat, quod inuitis ac reclamantibus Romanis Pontificibus Conſtantinopolitani Epiſcopi titulum ſibi OEcumenici vſurpaſſent. Quod ergo Phocas in odium Cyriaci (vt dictum eſt) adiudicaſſet cauſam Rom. Pontifici, vt non Conſtantinopolitanus, ſed ipſe ſolus OEcumenicus diceretur: putarunt rerum ignari, à Phoca eiuſmodi Romano Pontifici tributum eſſe priuilegium, vt in Eccleſia Catholica primatum gereret. Sed quam hæc ridenda ſint, & ſibilis inſectanda (ſi ita liceret Chriſtianæ modeſtiæ) omnes intelligent, qui ab aduentu Domini vſque ad Phocam elapſos annos ſingillatim in Annalibus recenſuerint, atque viderint vix aliquem percurrere annum, quo non eluceat Eccleſię Romanę primatus: adeo vt facilius ſit negare non lucere ſolem, vel ignem non calefacere, quam eiuſmodi fulgentes veritatis ſparſos vbique radios obſcurare.

d Greg. li. 7. ep. 30. ind. 1.

VI. e Molinæum, Othomanū, vel his ſimiles auctores inſectatur.

Erant miſerrimi leguleii e huiuſcemodi, adeo obtuſis & infantilibus certantes ſpiculis (quæ ſagittas infantium iure dixeris) ad labefactandam ſuper firmam petram Romanam Eccleſiam diuinitus ſtabilitam. Nihil igitur præterea à Phoca (vt dictum eſt) obtinuit Bonifacius, quam quod à Mauritio ſæpe petiiſſet Magnus Gregorius, vt vaña de titulo Oecumenici blaterātem Ioannem primum, deinde Cyriacum cohiberet: erat enim de nomine tantum quæſtio, de ipſa ſcilicet Vniuerſalis tituli inſcriptione neganda illis. Nam in epiſtola ad Mauritium de his data hæc habet ipſe Gregorius f: *Secundum petitionem prædicti Sabiniani diaconi* (Apocriſiarius erat iſte tunc Apoſtolicæ Sedis) *aut piiſſimus dominus ipſum dignetur iudicare negotiū, aut ſæpe nominatum virum, vt ab hac tandem intentione ceſſet, deflectere. Si ergo iudicio pietatis veſtræ iuſtiſſimo, vel clementibus admonitionibus ceſſerit, omnipotenti Deo gratias referimus: ſin autem in eadem diutius contentione perſiſterit, hac de re iam veritatis ſententiam tenemus, quæ ait* g: *Omnis, qui ſe exaltat, humiliabitur, &c.* ita depoſitionem comminatus. Quod ergo expetiit à Mauritio Gregorius, & non obtinuit, vt vanum hominem titulum ſibi indebitum vſurpantem compeſceret: hoc à Phoca obtinuit Bonifacius, vt coerceret Cyriacum ſibi inconceſſa ſumētem. Sic igitur edictum Phocæ non dedit primatum Eccleſię Romanę, ſed illi tantum iure competere nomen OEcumenici iudicauit, vt plane aperta adeo luce veritatis cum iſta conſtent, leguleios pœniteat Nouatores id in controuerſiam adduxiſſe: quibus acciderit ſecundum illud Prouerbiorum h: *Os ſtulti confuſioni proximum eſt.* & illud: *Os ſtultorum paſcitur imperitia.* Sed in his vlterius non immorandum.

f Greg. li. 4. ep. 32. Ind. 13.

g Luc. 14.

h Prou. 9. 15.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

VII. CYRIACI CONSTANTINOP. OBITVS. Vbi igitur hæc per Phocam Imperatorem ſunt inſtituta, Cyriacus Conſtantinopolitanus Epiſcopus, propugnator acerrimus præſumpti OEcumenici tituli, mœrore conſumptus, ac dolore confectus diem obiit, vbi ſediſſet annos decem, & vndecimum inchoaſſet. *In cuius locum ſubrogatus eſt Thomas diaconus & ſacellarius magni templi.* hæc Cedrenus hoc anno quarto Phocæ Imperatoris. Sed quæ ſunt reliqua Bonifacii Papæ, videamus.

VIII. CONCILIVM ROMANVM. Hic vbi primum Sedem Pontificiam eſt adeptus, ad corrigendum prauum vſum, qui in electione Pontificis in Romanam Eccleſiam irrepſiſſe videbatur, addixit animum: cuius rei cauſa Epiſcoporum Concilium in baſilica Vaticana collegit. Ambitio namque verecundiæ neſcia eo procaciæ adigebat aliquos Romanæ Eccleſiæ clericos, vt ſuperſtite adhuc Pontifice, de eo, qui eſſet poſt eius obitum eligendus in ſucceſſorem, tractarent. At licet alias ante fuiſſet ſacris legibus Pontificiis vetita eiuſmodi facinoroſa molitio, adhuc tamen Synodali ſimul Pontificioque decreto id rurſum eſſe tollendum Bonifacio vſum fuit; de quo Anaſtaſius Bibliothecarius iſta habet: *Hic fecit Conſtitutum*, decretum ſcilicet, *in Eccleſia beati Petri, in qua ſederunt Epiſcopi ſeptuaginta duo, presbyteri Romani triginta quatuor, diaconi, & clerus omnis, ſub anathemate, vt nullus Pontifice viuente, aut Epiſcopo ciuitatis ſuæ, præſumat loqui de ſucceſſore, aut partes ſibi facere, niſi tertio die depoſitionis eius adunato clero, & filiis Eccleſiæ, tunc electio fieret; & quem quiſque voluerit, haberet licentiam eligendi ſibi ſacerdotem.* hæc in dicta Romana Synodo ſerio pertractata fuerunt ac ſtabilita. Periere Acta Synodi huius, ſicut & alia eiuſdem Bonifacii: Qui hoc eodem anno ex hac vita deceſſit

BONIFAC. PAP. III. OBITVS. duodecima die menſis Nouembris, vbi ſediſſet menſes tantum octo, & dies viginti tres. Ita ex Anaſtaſio, cuius etiam teſtificatione proditur ceſſaſſe epiſcopatus eius menſes decem, & dies ſex.

Hoc eodem anno, cum adhuc Bonifacius Papa Eccleſiæ præſideret, rediit è Galliis Fauſtus monachus diſcipulus ſancti Benedicti; ſcriptamque à ſe vitam ſancti Mauri Abbatis, cui comes acceſſerat, ſecum ferens, ipſi Bonifacio probandam obtulit. hæc Leo Oſtienſis a: porro in eius commentarii præfatione de his agitur. ſed hic finis præſentis anni.

a Leo Oſt. hiſt. Caſſin. lib. 1. cap. 3

IESV CHRISTI ANNVS 607.

BONIFACII PAP. IV. Annus 1. — PHOCÆ IMP. Annus 5.

I. BONIFAC. PAP. IV. CREATVR. SEXCENTESIMVS ſeptimus decimæ Indictionis cum ageretur annus, Bonifacius ex Valeria ciuitate Marſorum, Ioannis Medici filius, ex presbytero, eius nominis Quartus, Pontifex creatur die decimaoctaua Septembris. Qui ſtatim domum ſuam in monaſterium erexit, quod & redditibus locupletauit. Idemque cum videret Phocam Imperatorem erga Romanos Pontifices propenſiorem (quod nemo Romanorum Pontificum hactenus tentaſſet) ab ipſo Imperatore dari ſibi Pantheon nobile Romæ delubrum petiit, vt illud expurgatum ab antiquæ ſordibus idololatriæ, in honorem Dei genitricis Mariæ, & ſanctorum Martyrum Domino conſecraret. Quod ipſo liberaliter concedente, id quod optauit, abſque mora feliciſſime præſtitit. hæc ex Anaſtaſio. Sic igitur mirandum illud tot antiquorum ſcriptorum præconiis celebratum, à Marco Agrippa ter

PANTHEON DEDICATVM. Conſule tempore Auguſti Imperatoris templum erectum, Iouique Vindici conſecratum, ceſſit tandem vſui Chriſtianæ religionis poſt ſexcentos triginta duos annos. Intactum id quidem permanſerat à demolientibus (vt dictum eſt) dæmonum ſedes Romanis Chriſtianis ob ſolidæ molis ſtructuram firmiſſime ſtabilitam; neque adhuc Chriſtianæ religionis vſui fuerat mancipatum, quod id fieri, execrabile videretur. Nam ex ſancto Gregorio vidimus, primum ab ipſo decretum, vt nouæ gentis Anglorum Chriſtianorum, quæ erant templa idolis dedicata, diruerentur; ſed poſtmodum ab eodem nouellæ plantationi indultum fuiſſe, vt eadem integra remanerent, dummodo expurgata ſolemni ritu, ex profanis ſancta reddita, ſacro cultui aptarentur. Sic igitur Pantheo in Eccleſiam commutato, & conſecrato, tituloque Dei genitricis Mariæ nobilitato, ſacriſque Martyrum reliquiis ex cœmeteriis extra vrbem poſitis locupletato, nomen ipſi comparatum eſt, vt Dei genitricis templum ad Martyres diceretur, quo decorum titulo hactenus perſeuerat.

II. Quod ad res pertinet Orientales, turbulentiſſimus fuit iſte annus Conſtantinopolitanis: nam detecta coniuratione, Phocas in cædem nobiliſſimorum exarſit. Quomodo autem iſta ſe habuerint, in Annalibus ex Theophane in Miſcella digeſtis iſta narrantur b: *Anno Imperij quinto Phocas filiam ſuam Domitiam Priſco Patricio & Comiti excubitorum iunxit, & factis in Palatio Marinæ nuptiis, iuſſit fieri ludum equeſtrem. Demarchi autem vtriuſque partis, Praſina ſcilicet & Veneta Principes apud quatuor columnas cum imperialibus ſignis ſtatuerunt Priſci ac Domitiæ ſigna*, nempe ipſorū imagines. *Quibus auditis Imperator iratus eſt, & mitteñ adduxit Demarchos, Theophanem ſcilicet & Pamphilum; & ſtatuens nudos, iuſſit eos decollari. Cum enim miſiſſet Protocurſorem, vt interrogaret eos, quo præcipiente fecerint hoc; dixerunt, quia ſecundum conſuetudinem Lineatoris hoc fecerunt. Porro Lineatores ſiue menſores interrogati, quam ob cauſam id fecerint, dixerunt: Quia cum Imperatores ab omnibus nominati ſint, hoc à nobis ipſis factum.* Quod enim in fauſtis nuptiarum acclamationibus iidem nempe filia & gener Imperatoris æque fuiſſent acclamati Imperatores, ii, quibus cura ornandi pompam incumbebat (dicebantur hi Menſores, ſiue Delineatores) eorumdem imagines cum inſignibus Imperatoris publice expoſuerunt. Sed pergit auctor: *Sane Priſcus timere cœpit, ne forte Imperatoris iram incurreret. Turbis autem clamantibus, miſericordiam concedi ſibi, veniam dedit Phocas. Ex tunc ergo Priſcus indignationem paſſus, non erat recte cum Phoca.*

b Miſcel. lib. 17.

III. *Interea mulier quædam, Petronia nomine, ſic Conſtantinæ Imperatrici relictæ Mauritij miniſtra, quæ ad Germanum reſponſa ferebat. Porro cum fama dilataretur, quod Theodoſius Mauritij filius viueret, ſpem bonam tam Conſtantina, quam Germanus habebant. At vero ſcelerata Petronia hoc tyranno manifeſta fecit. At Tyrannus Conſtantinam Theopropio Exarcho ad torquendum prodidit. Quæ dum torqueretur, Romanum Patricium noſſe interloquutiones ſuas confeſſa eſt. Qui comprehenſus, atque diſcuſſus, etiam alios fore in inſidias tyranni ſibi cooperatores perinbuit. Comprehenſus eſt autem Theodorus Orientis præfectus, quem tyrannus interemit. Helpidis quoque pedibus præciſis tradidit igni, Romanumque decollauit. Porro Conſtantinam cum tribus filiabus, in loco, vbi Mauritius interemptus eſt gladio trucidauit, Germanum autem & eius filiam ore maledicto condit, ſimiliter & Ioannem, & Zezam Patricium, & Theodoſium, qui Subadiunæ dignitate habebatur inſignis, & Andream Scribonem, & David Chartophylacem Hormiſdæ.* huc uſque de cæde nobilium Annales habent: eadem hoc anno Cedrenus & alii narrant. Quod autem de Theodoſio adhuc ſuperſtite credito dictum accepiſti, à Nicephoro melius iſta cognoſce, dum ait c:

IV. *Fama autem obtinet, percuſſorem Theodoſij parentem, alium prorſus admodum illi ſimilem iugulaſſe; ipſum vero Theodoſium profugum in locis multis multa expertum, poſtea mortem obiiſſe. Atque ea quidem fama per omnes Romani Imperij ditiones vulgata eſt; ſed eam barbarus quidam error, perquam coniectura id facere auſus, protulit, propterea quod caput eius ſolum, non cum aliis, qui cæſi ſunt, exhibitum non fit. Verum imperatrix ipſa ſatis ſolicitudine ſumma defatigata, Theodoſium etiam mortuum eſſe cognouit.* huc uſque Nicephorus de Theodoſio, qui ad necem matris (hoc additum ad calamitatem) atque ſororum & propinquorum, mortuus, eſt creditus viuere. Subdit his vero Nicephorus de ſepulchro ipſorum: *Eorum autem cæterorumque Imperialium corporum (decem autem fuere) reliquiæ longo poſt tempore in Mamantis martyris templo prope murum, cui Xylocercus nomen eſt, repoſita ſunt. Templum autem id Pharaſmanes eunuchus conſtruxit, qui ſub Iuſtiniano Imperio*